

PAIX LITURGIQUE

Newsletter 2 objavljen dana 30 rujan 2012

U Francuskoj broj redjenja prema tradicionalnom obredu i dalje raste

Katolicka Crkva u Francuskoj ima sve manje vjernika, stoga se sve pozornije prate lipanjska redjenja novih svećenika. Podaci iz 2012. potvrđuju da se ukupan broj kandidata za svećeništvo i redjenja smanjuje, no za izvanredni oblik rimskog obreda broj bogoslova i novih svećenika u stalnom je porastu. Osim brojki, i analize pokazuju da se francuski biskupijski svećenici polako priklanjaju tradiciji, barem ono malo što ih još ostaje.

I - PODACI IZ 2012.

U newsletteru *en français* numéro 325 iznijeli smo pretpostavku da će, sudeci prema broju bogoslova, 2012. godina nažalost biti siromašna novim svećenicima. I doista, u izvješću Francuske biskupske konferencije od 15. lipnja najavljeno je da će 2012. biti zaređeno samo 96 biskupijskih svećenika. Budući da ih je prošle godine bilo 109, riječ je o padu od 11%, čime smo se vratili u stanje iz 2010. godine. Pritom treba znati da svake godine otprilike 800 francuskih svećenika odlazi u mirovinu.

Kada je riječ o tradicionalnom obliku rimskog obreda, ove je godine u Francuskoj po njemu zaređeno 20 biskupijskih svećenika, od kojih devet pripada zajednicama pridruženima papinskoj komisiji Ecclesia Dei, a jedanaest Svećeničkom bratstvu sv. Pija X. Prošle je godine za izvanredni oblik zaređeno 18 novih svećenika, od kojih jedanaestorica za Bratstvo sv. Pija X.

Drugim riječima, dok je 2011. bilo šest biskupijskih svećenika na jednoga zaređenog po izvanrednom obredu, ove godine taj omjer iznosi 5 naprama 1. Stoga možemo reci da je broj tradicionalnih redjenja u porastu, iako je riječ o malim brojkama na kojima se brzo primijeti i najmanji pomak.

Osim toga, zahvaljujući činjenici da redovito pratimo podatke o novim zvanjima u francuskim bogoslovijama, možemo ustvrditi da je 30% biskupijskih kandidata za svećeništvo privrženo motupropriju Summorum Pontificum, odnosno da ozbiljno namjerava služiti misu po izvanrednom obliku rimskog obreda, bilo povremeno ili redovito. Francuski podaci podudaraju se sa stanjem zabilježenim u brojnim drugim zemljama, gdje budući svećenici žele celebrirati in utroque usu [1].

II - BISKUPIJSKI SVEĆENICI POLAKO SE OKREĆU TRADICIJI

Svi koji su na bilo koji način zaduženi za formaciju budućih biskupijskih svećenika potvrđuju da su bogoslovi sve naklonjeniji tradicionalnom obredu. Želja brojnih mladih svećenika i bogoslova da slave misu i prema izvanrednom obliku rimskog obreda potencijal je koji bi dugotrajno trebao dovesti do širenja tradicionalne mise.

No ne trebamo se zavaravati i očekivati neupitan "povratak" tradicionalne liturgije. S isključivo liturgijskog stajališta, ne smijemo zatvarati oči pred poteškoćama s kojima se suočava tradicionalni oblik liturgije, i to bez obzira na to koliko su je sadašnji i budući svećenici spremni slaviti.

a) Razlog tomu je što je, s jedne strane, na svim razinama i dalje vrlo snažan otpor dijela svećenika (i klerikaliziranih laika) koji žele sacuvati nasljeđe "duha Koncila" prema tradicionalnoj liturgiji.

b) S druge strane, i dalje postoji rascjep koji je nastao nakon II. vatikanskog sabora, čije su reforme dovele do sekularizacije Crkvenog nauka i liturgije. Prije svega, mnogi svećenici i bogoslovi danas vrlo slabo znaju latinski jer je u francuskim sjemeništima, u najboljem slučaju, on izborni predmet (manjim dijelom zbog ideoloških razloga, a većim zbog općeg pada u kvaliteti poučavanja društvenih predmeta u francuskom školstvu). Nadalje, mladi francuski svećenici ne poznaju dekor stoljetne rimske liturgije. Klerici i vjernici koji žele upoznati tradicionalnu misu ili je slaviti, čak i uz najbolju volju nailaze na prepreku jer se nadu u svijetu koji im je postao stran, ako ništa drugo zbog toga što je, za razliku od liturgije II. vatikanskog sabora, tradicionalna liturgija daleko bogatija obrednim i transcendentalnim elementima koji pomažu u prenošenju vjere, zbog čega se vjernici koji je upoznaju osjećaju uronjeni u prдавnu Crkvenu tradiciju. To nipošto nije nepremostiva prepreka, no zahtijeva stanovit napor.

Unatoc tome ostaje činjenica jest da se jaz između "obične" liturgije i svećenika koji je slave i svećenika privrženih "izvanrednoj" liturgiji polako smanjuje. Trebamo biti svjesni da će upravo taj pomak biti nezaobilazan element ostvarive reorganizacije

francuskog svećenstva u ovo vrijeme kada se suočavamo s njihovom velikom nestašicom.

U Francuskoj ima više od 300 svećenika u zajednicama pridruženim papinskoj komisiji Ecclesia Dei i Bratstvu sv. Pija X. koji mogu postati biskupijskim svećenicima (odnosno koji ne pripadaju nekoj redovničkoj zajednici). Oni nedjeljom služe misu na više od 400 mjesta i brinu se za više od stotine privatnih škola (od kojih je 50 pripojeno Bratstvu sv. Pija X., a otprilike 40 komisiji Ecclesia Dei). Logično bi bilo očekivati da se tim svećenicima povjeri uloga u biskupijama, uz uvjet da se pritom vodi računa o njihovom izboru da slave misu prema izvanrednom obliku. Danas se mnoge biskupije prostorno povećavaju [2] i suočavaju sa sve manjom prisutnošću Crkve i opadajućim brojem vjernika, a sve zbog nedostatka svećenika. Zbog toga bi jedan od ciljeva nove evangelizacije trebao biti taj da se zaustavi zatvaranje crkava i ukidanje župa korištenjem postojećih tradicionalnih svećeničkih snaga.

III - RAZMIŠLJANJA UDRUGE PAIX LITURGIQUE

Možemo samo ponoviti i dopuniti razmišljanja koja smo već iznijeli u našem newsletteru vezano za statistike o broju bogoslova u francuskim biskupijama.

1. Jasno je da porast broja zvanja i redjenja za izvanredni oblik rimskog obreda neće ni približno moći odgovoriti na potrebe Crkve u Francuskoj, koja bi u ovom trenutku trebala 20 tisuća bogoslova, dok ih je zaključno s 15. studenom 2011. bilo svega 850, i to 710 u biskupijskim sjemeništima i 140 za izvanredni oblik liturgije, od kojih 50 u Bratstvu sv. Pija X. **Trebalo bi najmanje dvadeset puta više bogoslova da se zadovolje trenutne potrebe.** Je li to dovoljan razlog da se prestane zanemarivati postojećih 140 bogoslova privrženih tradiciji?

2. Čini se da je reformirana liturgija (ili barem ona kakvom ju se danas tumaci), koja se počela primjenjivati nakon Koncila, jedan od glavnih elemenata koji je omogućio da sekularizacija pohara Crkvu i uguši poslanje koje joj je dano. Suprotno tomu, svi elementi koji "prate" tradicionalnu liturgiju - vjeronauk, odgoj mladih u vjeri, škole, pokreti i, ponajviše, svećenička zvanja - imaju očitu misijsku vrijednost koja, ako ništa drugo, barem ograničava štetu nastalu sekularizacijom. **Tisuće mladih koji su sudjelovali u hodočašću za Duhove svjedoke o sakramentalnoj i misijskoj vitalnosti kršćanskih zajednica koje žive u duhu liturgije slavljene po izvanrednom obliku rimskog obreda.** Generacije mladih svećenika koje su potekle iz njihovih redova dokaz su duhovne plodnosti tradicionalnih zajednica i bogatstva zvanja koje se u njima nalazi.

3. **Više od 15% novih francuskih svećeničkih zvanja poteklo je od svega 4% praktičnih katolika koji svake nedjelje odlaze na tradicionalnu liturgiju.** Budemo li znali na pravi način koristiti sredstva kojima raspolažemo, broj mladih koji se opredjeljuju za izvanredni oblik liturgije samo će rasti (a to ovisi prije svega o osobama iz zajednica pridruženih komisiji Ecclesia Dei koje su zadužene za formaciju svećenika, ali i o pastoralnoj i psihološkoj brizi koja se u biskupijama posvećuje kandidatima za svećeništvo). Ako je vjerovati dobroj staroj izreci da čovjek voli ono što poznaje i što čini, nitko ne sumnja da će izvanredni oblik liturgije, što bude dostupniji u župama, biti sve bliži mladima koji ga dotada nisu poznavali i koji će se tako za njega moći opredijeliti. Župe većih francuskih gradova u kojima se služi tradicionalna liturgija u prosjeku daju pet zvanja godišnje, od kojih dio odlazi u biskupijske bogoslovije. Ne možemo tvrditi da bi, kada bi se u svim velikim župama nekoga većeg grada slavio izvanredni oblik liturgije, biskupijska bogoslovija postala premalena za sve kandidate, ali sa sigurnošću možemo reći da bi ih bilo više. Posebno ako bi se i u tjednom rasporedu našlo prostora za tradicionalnu liturgiju.

4. Drugim riječima, ako manje od 4% praktičnih vjernika daje jednu šestinu novih svećenika, treba primijetiti da bi taj dragocjeni izvor zvanja (u današnjoj kriznoj situaciji) bez sumnje mogao davati i veće plodove. Očito je da bi "ponuda" tradicionalne liturgije trebala bolje odgovarati "potražnji" jer, čak i ako ima svega nešto manje od 4% praktičnih vjernika koji mogu živjeti svoju vjeru u duhu izvanrednog oblika rimskog obreda, sve naše ankete pokazuju da barem trećina vjernika (pa čak i dvije trećine u biskupiji Rennes!) želi redovito sudjelovati u tradicionalnoj liturgiji u svojoj župi. **Kada bi se omogućilo slavljenje mise prema izvanrednom obliku rimskog obreda u više župa, odgovorilo bi se na želje vjernika koji žele icipri na tradicionalnu misu, omogućilo bi se onima koji ga ne poznaju da dodu u dodir s njime, ali i broj bogoslova koji podržavaju motuproprij Summorum pontificum nastavio bi rasti, čime bi automatski porastao i broj zvanja za biskupijske svećenike.**

5. Napokon, spomenimo da su ove godine 43 francuske biskupije od ukupno njih 90 ostale bez svećeničkih redjenja. Od te 43 biskupije, u nekima neće biti redjenja ni tijekom sljedećih nekoliko godina. Bilo bi zanimljivo ispitati slučaj po slučaj i vidjeti kako se u njima primjenjuje motuproprij Benedikta XVI. Jer ako se jedan dio gorućeg problema nedostatka svećenika može pripisati promjenama u društvu, na trenutacno stanje svakako utječe i činjenica da dio Crkve zanemaruje pa čak i progoni obitelji privržene izvanrednom obliku rimskog obreda.

[1] lat. na oba načina, tj. i prema novom i prema starom obredu

[2] zbog ujedinjavanja više župa s malim brojem vjernika (nap. prev.)